

C S B Consorci Sanitari de Barcelona

IMAS

Hospital del Mar

CATALÀ
CASTELLÀ

Associació • Asociación
SALUD Y FAMILIA

URGÈNCIES PEDIATRIA

CONSELLS PER ALS PARES:

FEBRE

REFREDAT

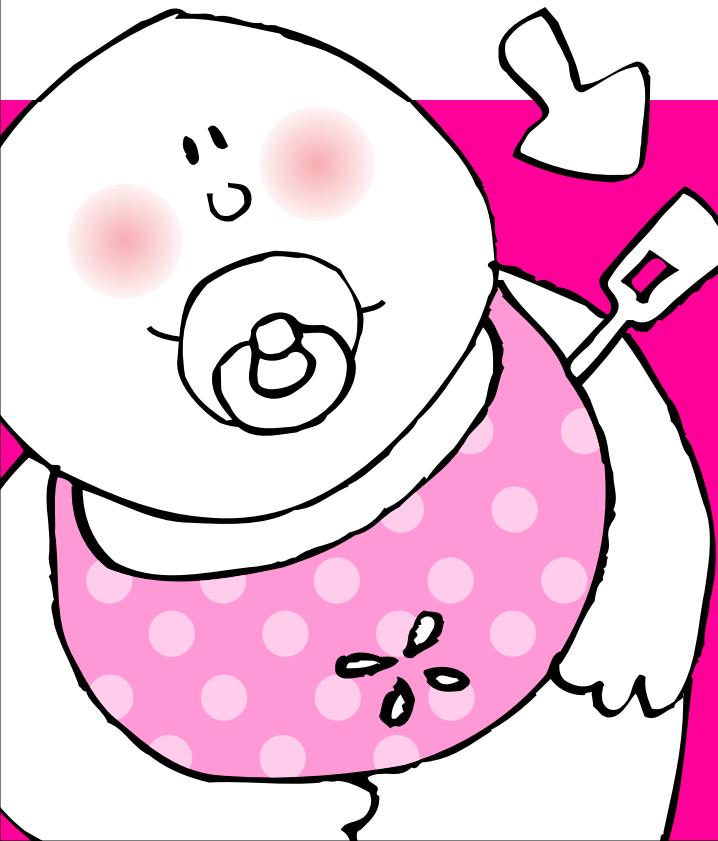
DIARREA

VÒMITS

TRAUMATISME

URGÈNCIES

PEDIATRIA FEBRE

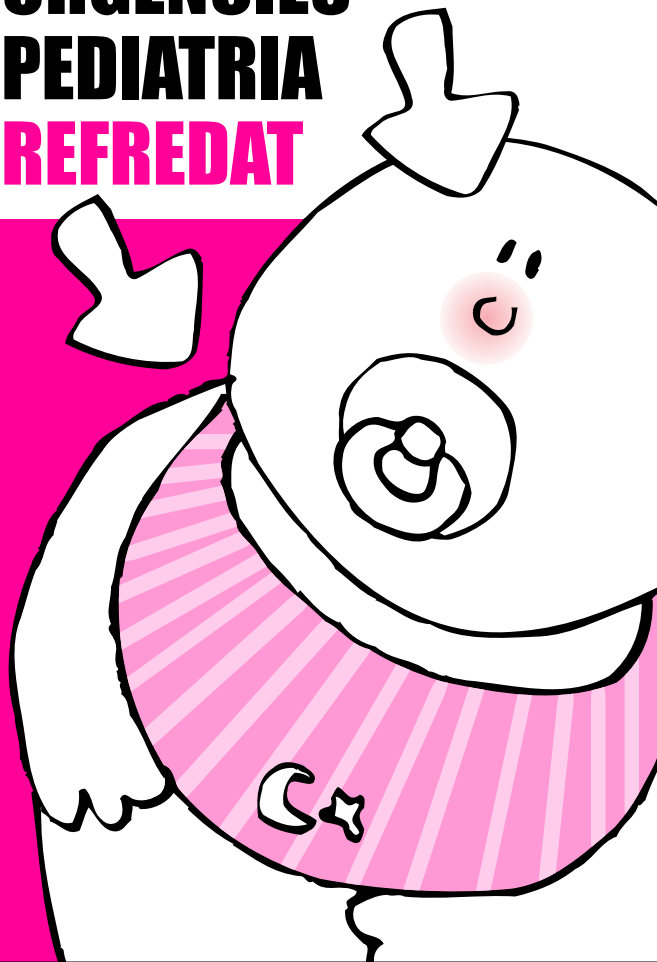

- Quan el nen té febre és convenient treure-li la roba.
- Es poden administrar antitèrmics quan la temperatura axil·lar és superior a 38 °C. La dosi l'ha d'indicar el metge.
- És aconsellable banyar el nen amb aigua timplada aproximadament durant 15-20 minuts.
- Se li han d'oferir líquids ensucrats per beure, en petites quantitats i con freqüència. No forçar l'alimentació.
- El nen amb fiebre pot jugar si es troba animat i també pot sortir de casa.

MOTIUS DE CONSULTA AMB EL PEDIATRE/A

- Febre superior a 40 °C.
- Febre en un nen menor de 3 mesos.
- Febre difícil de controlar amb mesures habituals (treure la roba, antitèrmics, bany, etc.).
- Presenta algun d'aquests símptomes:
  - Convulsions (“atacs”).
  - Taques a la pell.
  - Dificultat per respirar.
  - Sensació de gravetat, irritabilitat o mal color.

URGÈNCIES
PEDIATRIA
REFREDAT

- El nen ha de beure abundants líquids.
- Pot no tenir gana. No s'ha de forçar l'alimentació.
- Si té febre (temperatura axil·lar superior a 38 °C), cal treure-li la roba, i se li pot administrar un antitèrmic.
- És aconsellable banyar-lo amb aigua templada aproximadament durant 15–20 minuts.
- Si el nen es troba bé, sense febre o altre símptoma que impedeixi en la seva activitat, pot anar a l'escola.
- Si el nen té el nas tapat cal fer rentats amb sèrum fisiològic.

RENTATS NASALS

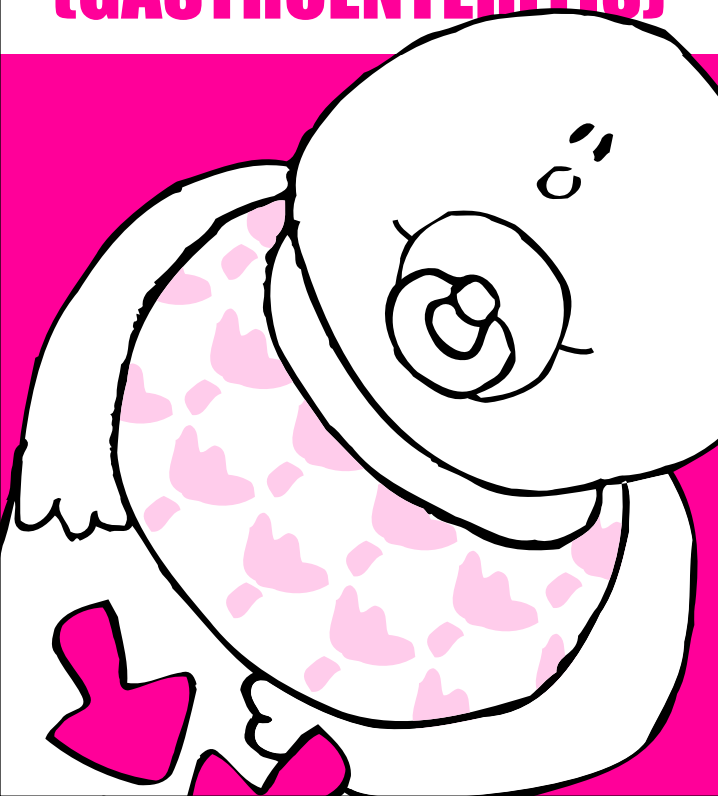
- Col·locar el nen estirat panxa enlaire i amb el cap girat a un costat i buidar-li en el forat del nas que queda més alt, 1 cc de sèrum fisiològic amb una xeringa. Després es gira el cap al'altre costat i es fa el mateix.
- Si el nen té més d'un any es poden administrar 2 cc en cada forat del nas.
- Es pot repetir diverses vegades al dia, sobretot abans de dormir i una estona abans de menjar.

PREPARACIÓ A CASA DEL SÈRUM FISIOLÒGIC

- Posar mitja cullareta rasa de cafè de sal en un got gran i omplir-lo amb aigua de l'aixeta, dissoldre bé i s'obté aproximadament un quart de litre de sèrum fisiològic.
- Guardar el sèrum en un recipient de vidre.
- Canviar-lo cada 2 dies.

URGÈNCIES

**PEDIATRIA DIARRREA
(GASTROENTERITIS)**

- **DIARREA LLEU:** deposicions pastoses o grumoses, algunes verdes o amb moc.
- **DIARREA MODERADA:** deposicions líquides o semilíquides en nombre superior a l'habitual.
- **DIARREA GREU:** deposicions líquides i explosives en gran quantitat, a les que s'afegeixen vòmits.

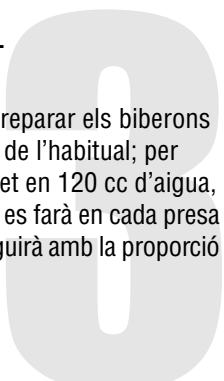
ALIMENTACIÓ DEL NEN AMB DIARREA LLEU O MODERADA

1. SI PRÈN LACTÀNCIA MATERNA

- Si té diarrea lleu: s'ha de continuar amb la lactància materna.
- Si té diarrea moderada: se li han d'oferir preses més freqüents; es pot substituir alguna presa per aigua d'arròs (s'indica més endavant com es prepara).

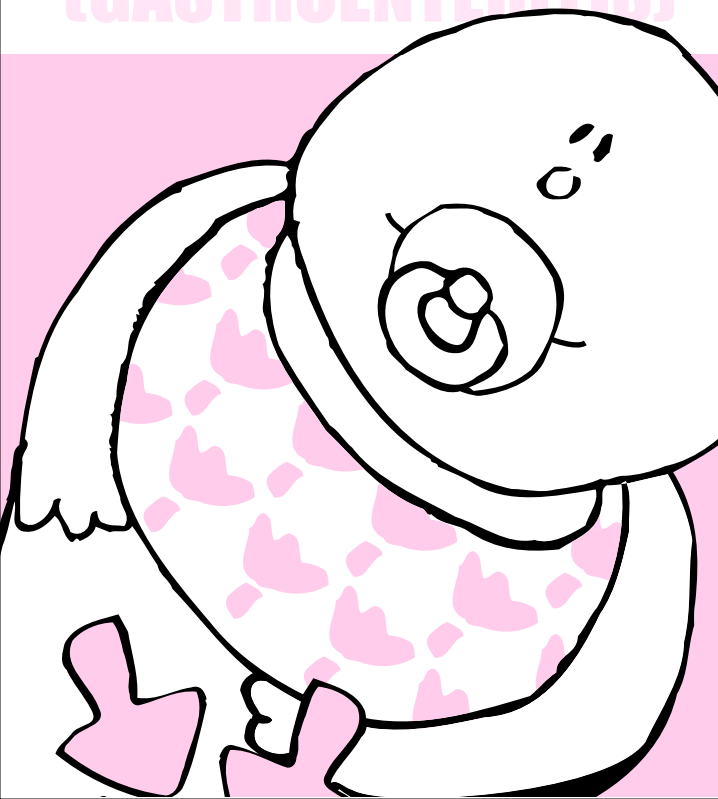
2. SI PRÈN LACTÀNCIA ARTIFICIAL

- Si té diarrea lleu: cal seguir igual.
- Si té diarrea moderada: s'han de preparar els biberons amb la meitat de cullerades de llet de l'habitual; per exemple, si posa 4 cullerades de llet en 120 cc d'aigua, ara posarà 2 cullerades de llet; això es farà en cada presa durant un dia i el dia següent, se seguirà amb la proporció normal.

URGÈNCIES

PEDIATRIA DIARRREA
(GASTROENTERITIS)

3. SI PRÈN ALIMENTACIÓ COMPLEMENTÀRIA

- El puré de fruites es preparà només amb poma i plàtan.
- La farineta de cereals es preparà només amb sèmola d'arròs.
- El puré de verdures es pot preparar amb patata, pastanaga o arròs bullit.
- Pollastre sense pell, peix blanc o vedella (si ja s'havien introduït), bullits o a la planxa.

4. SI EL NEN PRESENTA VÒMITS

- S'han d'oferir líquids fraccionats i sovint, bàsicament Sueroral, hiposódico, Isotonar,, aigua d'arròs o sèrum fet a casa amb sucre i sal.

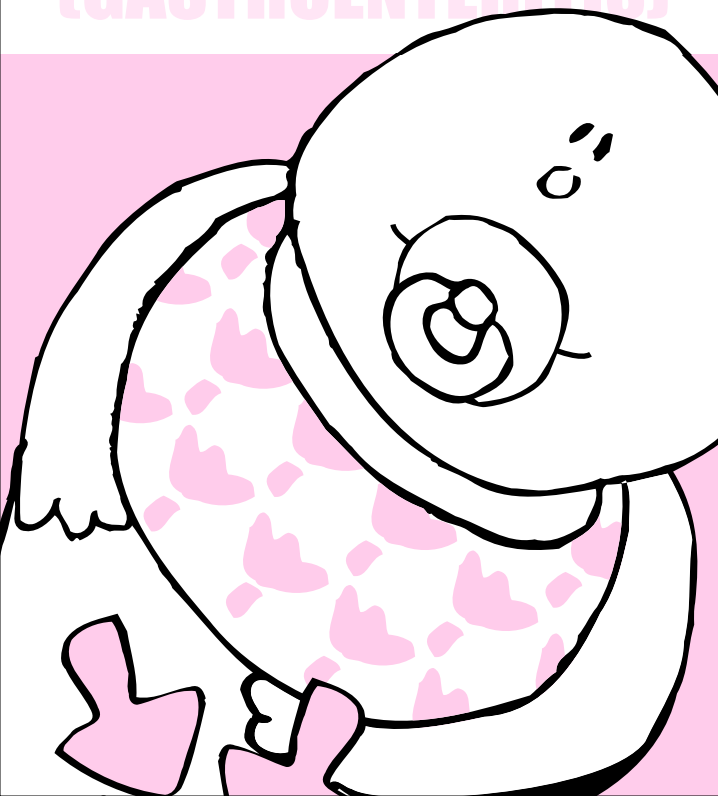
MOTIUS DE CONSULTA AMB EL PEDIATRE/A

- El nen/a té una diarrea greu.
- Rebutja completament els líquids.
- Està exageradament postrat o amb molta son.
- Té vòmits molt freqüents.
- Té febre alta i que no baixa amb mesures antitèrmiques habituals.

URGÈNCIES

**PEDIATRIA DIARRREA
(GASTROENTERITIS)**

PREPARACIÓ DE SOLUCIONS LÍQUIDES PER TRACTAR LES DIARREES EN ELS NENS

SUERORAL, HIPOSÓDICO

- Diluir el contingut d'un sobre en un litre d'aigua (pot ser de l'aixeta).
- S'administra a temperatura ambient.
- La barreja només es pot fer servir durant 24 hores; després, cal fer-la de nou.

ISOTONAR

- Posar el contingut d'un sobre en el biberó buit, afegir 250 cc d'aigua tèbia i agitar perquè es dissolgui.
- La barreja només es pot fer servir durant 24 hores; després, cal fer-la de nou.

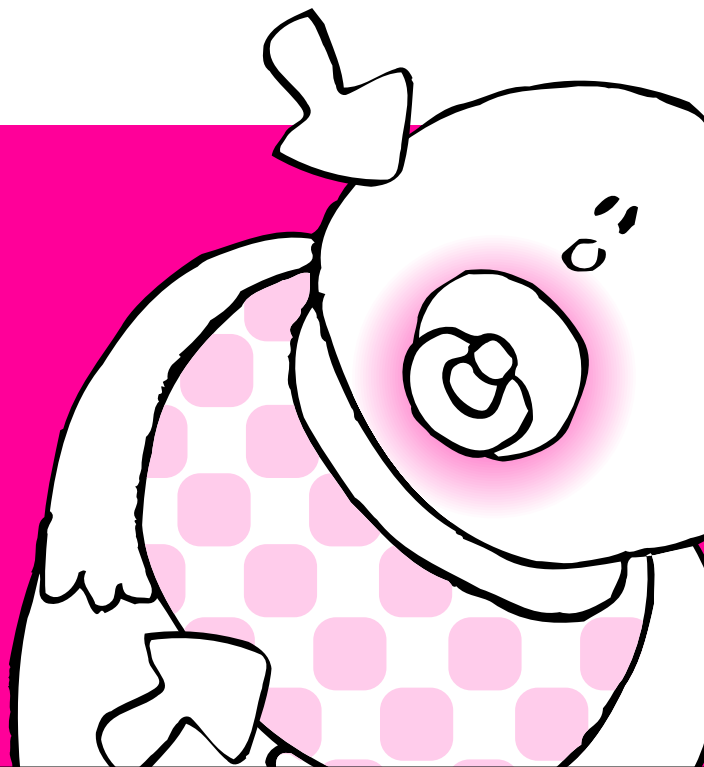
AIGUA D'ARRÒS

- Posar a bullir un litre d'aigua i afegir una tassa de les de cafè d'arròs.
- Es deixa bullir aproximadament mitja hora, després se passa per un colador i es guarda l'agua a la nevera.
- Només es pot fer servir durant 24 hores; després, cal fer-la de nou.

SÈRUM FET A CASA AMB SUCRE I SAL

- Dissoldre en 250 cc d'aigua, una culleradeta de les de cafè de sal i dues cullerades de les de cafè de sucre.
- Es poden afegir unes gotes de suc de llimona.
- La barreja només es pot fer servir durant 24 hores; després, cal fer-la de nou.

URGÈNCIES
PEDIATRIA
VÒMITS

- Al nen se li han d'oferir líquids de forma fraccionada i lentament. Per exemple, 5-10 cc cada 10 minuts, fins que hagin passat 2 o 3 hores sense cap vòmit. Posteriorment, se li ofereix més quantitat i més espaiada (per exemple, 20-25 cc cada 20 minuts).
- Si paren els vòmits, es pot iniciar una dieta senzilla sense greixos.
- No s'ha de forçar l'alimentació.
- Si no paren els vòmits, és millor esperar una estona sense oferir-li líquids i després tornar a provar la tolerància. Poden ser útils les laminadures de sucre al principi, quan acaba de vomitar i si el nen té "cetona".

MOTIUS DE CONSULTA AMB EL PEDIATRE/A

- Malgrat tot, segueix vomitant.
- Augmenta la quantitat o la freqüència dels vòmits.
- Els vòmits persisteixen més de 12 hores.
- Apareixen signes de deshidratació: orina poc, mulla poc el bolquer, plora sense llàgrimes, perd pes, té la boca seca, està poc actiu o irritable.
- Està adormit constantement o costa despertar-lo.

**URGÈNCIES
PEDIATRIA**

**TRAUMATISME
CRANIAL**

- Cal observar de prop el nen durant 24 hores.
- Després d'un cop al cap, és freqüent que el nen presenti algun vòmit aïllat i que tingui son, se li pot deixar dormir i al cap de 2-3 hores despertar-lo.
- Si té mal de cap, se li pot administrar un analgèsic.

MOTIUS DE CONSULTA AMB EL PEDIATRE/A

- Tendència a ls son o dificultat per despertar-lo.
- Visió borrosa o moviments anormals dels ulls.
- Dificultat per caminar.
- Convulsions (“atacs”).
- Desorientació.
- Vòmits freqüents.
- Sortida de sang o líquid clar pel nas o l'oïda.
- Mal de cap intens.
- Desviació dels ulls o de la boca.
- Pèrdua de consciència (“desmai”).

C S B Consorci Sanitari de Barcelona

IMAS

Hospital del Mar

Hospital del Mar
Passeig Marítim, 25-29
08003 Barcelona
tel 93 000 00 00
www.imasbcn.org

C S B Consorci Sanitari de Barcelona

IMAS

Hospital del Mar

CATALÀ
CASTELLÀ

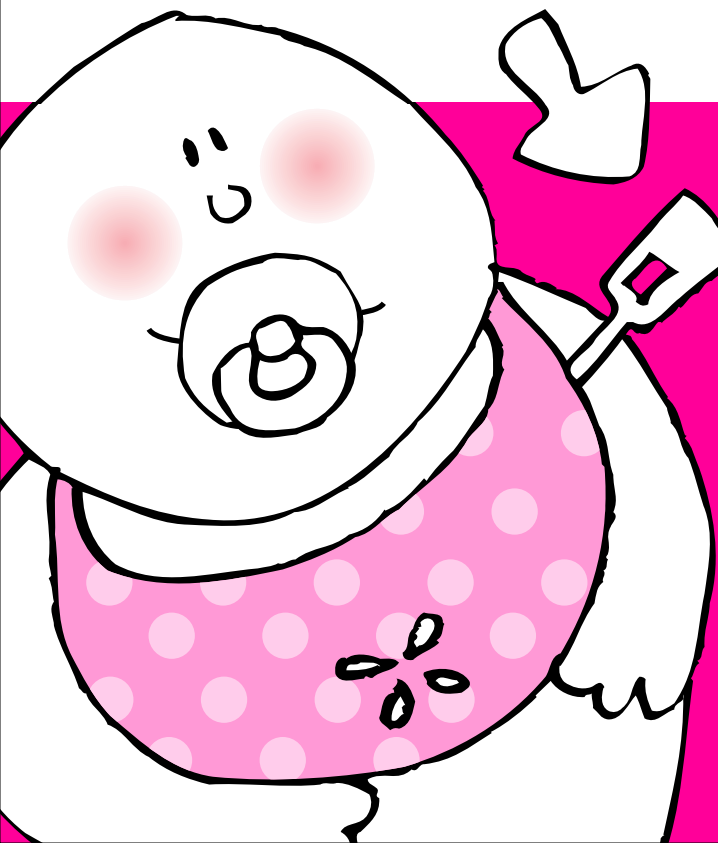

Associació • Asociación
SALUD Y FAMILIA

URGENCIAS PEDIATRÍA

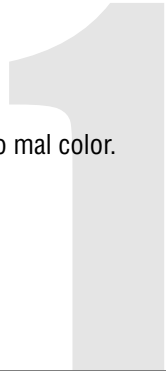
CONSEJOS PARA LOS PADRES: FIEBRE
CATARRO
DIARREA
VÓMITOS
TRAUMATISMO

URGENCIAS PEDIATRÍA FIEBRE

- Cuando el niño tiene fiebre es conveniente quitarle ropa.
- Se puede administrar antitérmicos cuando la temperatura axilar es superior a 38 °C. La dosis la debe indicar el médico.
- Es aconsejable bañar al niño con agua templada aproximadamente durante 15-20 minutos.
- Se le deben ofrecer líquidos azucarados para beber, en pequeñas cantidades y con frecuencia. No forzar la alimentación.
- El niño con fiebre puede jugar si se encuentra animado y también puede salir de casa.

MOTIVOS DE CONSULTA CON EL PEDIATRA

- Fiebre superior a 40 °C.
  - Fiebre en un niño menor de 3 meses.
  - Fiebre difícil de controlar con medidas habituales (quitar ropa, antitérmicos, baño, etc.).
  - Presenta alguno de los siguientes síntomas:
    - Convulsiones (“ataques”).
    - Manchas en la piel.
    - Dificultad para respirar.
    - Sensación de gravedad, irritabilidad o mal color.
-

URGENCIAS PEDIATRÍA

CATARRO

DE VÍAS ALTAS

- El niño debe beber abundantes líquidos.
- Puede estar inapetente. No se debe forzar la alimentación.
- Si tiene fiebre (temperatura axilar mayor de 38 °C), se le debe quitar ropa, y se le puede administrar un antitérmico.
- Es aconsejable darle un baño con agua templada aproximadamente durante 15–20 minutos.
- Si el niño se encuentra bien, sin fiebre u otro síntoma que interfiera en su actividad, puede ir al colegio.
- Si el niño tiene la nariz tapada se deben hacer lavados con suero fisiológico.

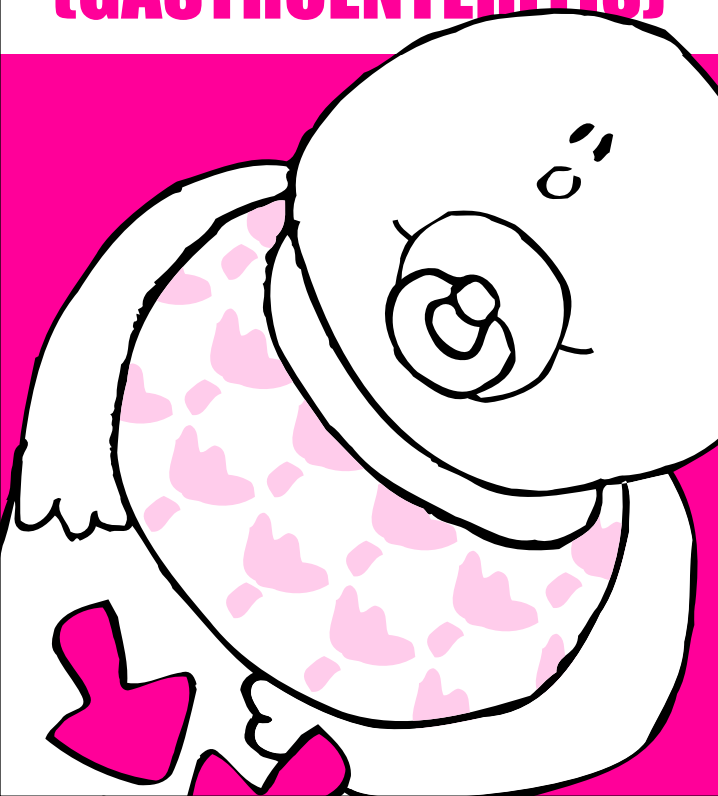
LAVADOS NASALES

- Colocar al niño acostado boca arriba y con la cabeza girada a un costado y vaciarle en el orificio nasal que queda más alto, 1 cc de suero fisiológico con una jeringuilla. Luego girar la cabeza al lado contrario y hacer lo mismo.
- Si el niño tiene más de un año se puede administrar 2cc en cada orificio nasal.
- Se puede repetir varias veces al día, sobre todo antes de dormir y un rato antes de comer.

PREPARACIÓN CASERA DEL SUERO FISIOLÓGICO

- Poner media cucharilla rasa de café de sal en un vaso grande y llenarlo con agua del grifo, disolverlo bien y se obtendrá aproximadamente un cuarto de litro de suero fisiológico.
- Guardar el suero en un frasco de cristal.
- Cambiarlo cada 2 días.

URGENCIAS PEDIATRÍA **DIARREA** **(GASTROENTERITIS)**

- **DIARREA LEVE:** deposiciones pastosas o grumosas, algunas verdes o con moco.
- **DIARREA MODERADA:** deposiciones líquidas o semilíquidas en número superior al habitual.
- **DIARREA GRAVE:** deposiciones líquidas y explosivas en gran cantidad, a las que se suman vómitos.

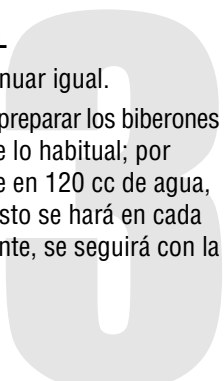
ALIMENTACIÓN DEL NIÑO CON DIARREA LEVE O MODERADA

1. SI TOMA LACTANCIA MATERNA

- Si tiene diarrea leve: se debe continuar con la lactancia materna.
- Si tiene diarrea moderada: se le deben ofrecer tomas más frecuentes; se puede sustituir alguna toma por agua de arroz (se indica más adelante cómo se prepara).

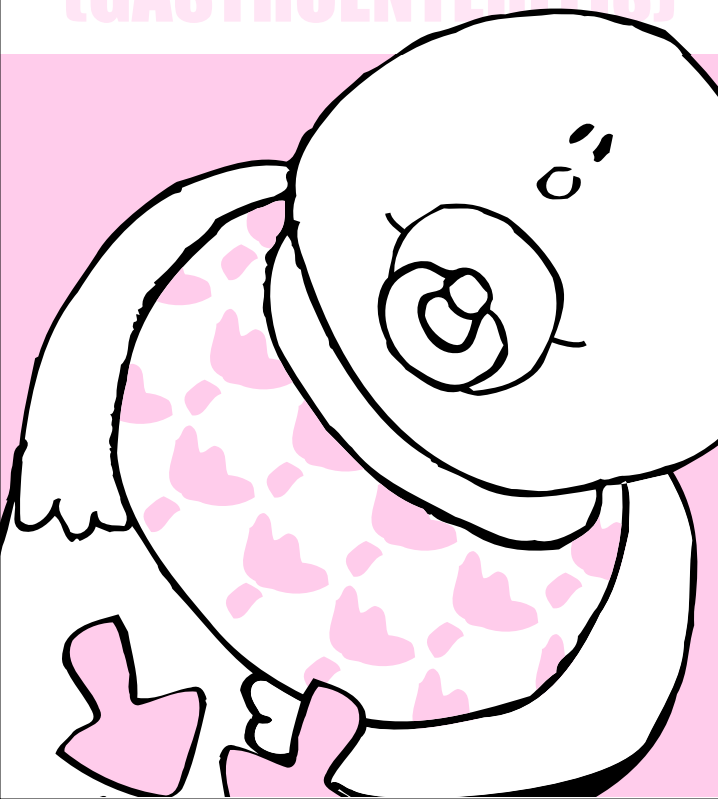
2. SI TOMA LACTANCIA ARTIFICIAL

- Si tiene diarrea leve: se debe continuar igual.
- Si tiene diarrea moderada: se deben preparar los biberones con la mitad de cacitos de leche de lo habitual; por ejemplo, si pone 4 cacitos de leche en 120 cc de agua, ahora pondrá 2 cacitos de leche; esto se hará en cada toma durante un día y al día siguiente, se seguirá con la proporción normal.

URGENCIAS

PEDIATRÍA DIARREA
(GASTROENTERITIS)

3. SI TOMA ALIMENTACIÓN COMPLEMENTARIA

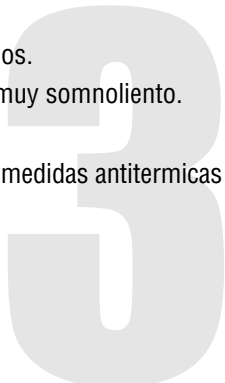
- La papilla de frutas se preparará sólo con manzana y plátano.
- La papilla de cereales se preparará sólo con sémola de arroz.
- El puré de verduras puede prepararse con patata, zanahoria o arroz hervido.
- Pollo sin piel, pescado blanco o ternera (si ya se habían introducido), hervidos o a la plancha.

4. SI EL NIÑO PRESENTA VÓMITOS

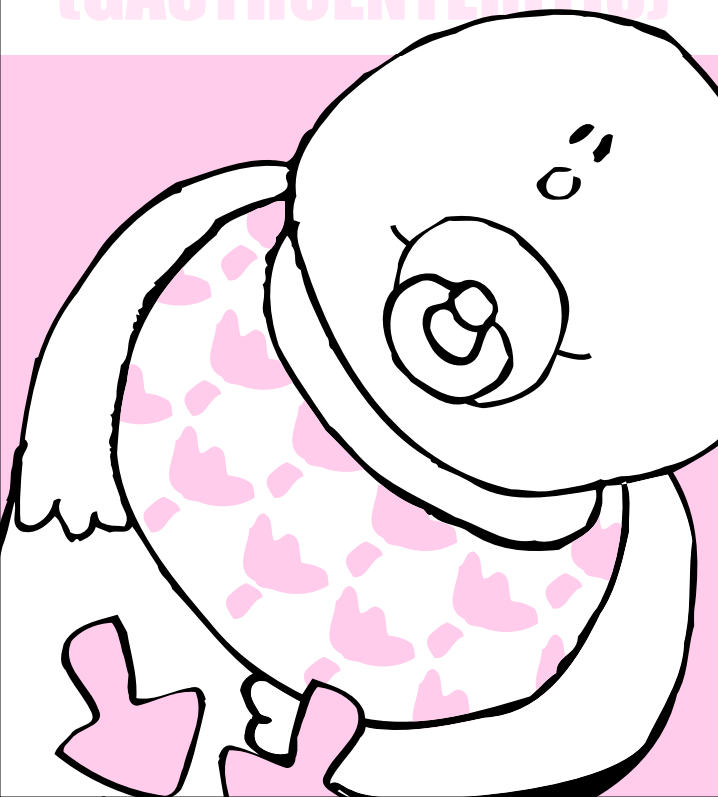
- Hay que ofrecer líquidos fraccionados y con frecuencia, básicamente Sueroral, hiposódico, Isotonar,, agua de arroz o suero casero con azúcar y sal.

MOTIVOS DE CONSULTA CON EL PEDIATRA

- El niño/a tiene una diarrea grave.
- Rechaza completamente los líquidos.
- Está exageradamente postrado o muy somnoliento.
- Tiene vómitos muy frecuentes.
- Tiene fiebre alta y que no baja con medidas antitermicas habituales.

URGENCIAS
PEDIATRÍA DIARREA
(GASTROENTERITIS)

PREPARACIÓN DE SOLUCIONES LÍQUIDAS PARE TRATAR LAS DIARREAS EN LOS NIÑOS

SUERORAL, HIPOSÓDICO

- Diluir el contenido de un sobre en un litro de agua (puede ser del grifo).
- Se administra a temperatura ambiente.
- La mezcla sólo puede usarse durante 24 horas; luego, hay que hacerla de nuevo.

ISOTONAR

- Verter el contenido de un sobre en el biberón vacío, agregar 250 cc de agua tibia y agitar para que se disuelva.
- La mezcla sólo puede usarse durante 24 horas; luego, hay que hacerla de nuevo.

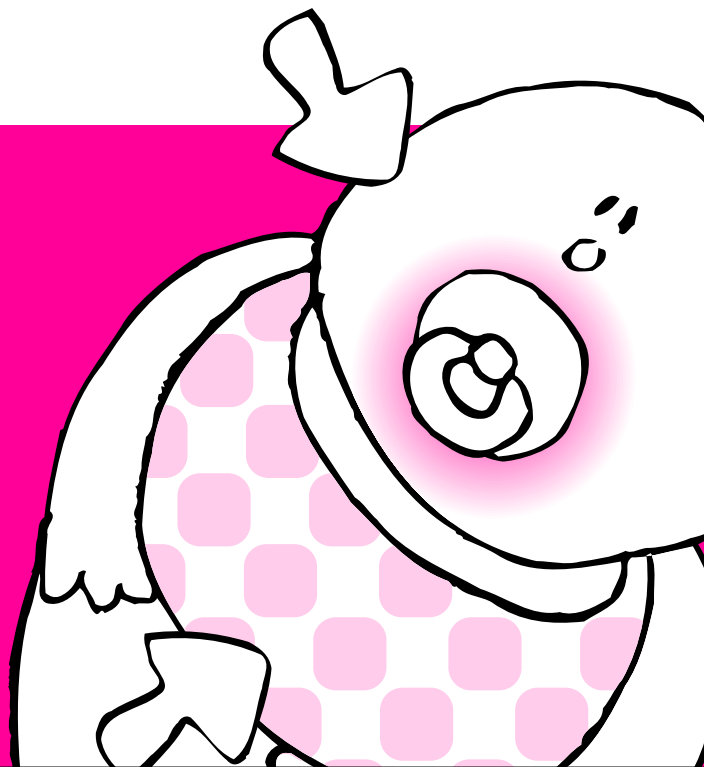
AGUA DE ARROZ

- Poner a hervir un litro de agua y añadir una taza de las de café de arroz.
- Se deja hervir aproximadamente media hora, luego se pasa por un colador y se guarda el agua en la nevera.
- Sólo puede usarse durante 24 horas; luego, hay que hacerla de nuevo.

SUERO CASERO CON AZÚCAR Y SAL

- Disolver en 250 cc de agua, una cucharadita de las de café de sal y dos cucharaditas de las de café de azúcar.
- Se pueden añadir unas gotas de zumo de limón.
- La mezcla sólo puede usarse durante 24 horas; luego, hay que hacerla de nuevo.

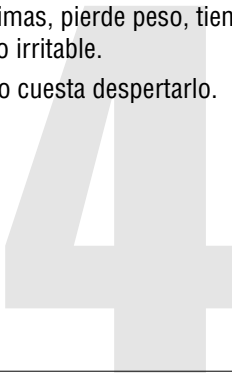
URGENCIAS PEDIATRÍA VÓMITOS

- Al niño se le deben ofrecer líquidos de forma fraccionada y lentamente. Por ejemplo, 5-10 cc cada 10 minutos, hasta que hayan pasado 2 o 3 horas sin ningún vómito. Posteriormente, se ofrece más cantidad y más espaciada (por ejemplo, 20-25 cc cada 20 minutos).
- Si cesan los vómitos, se puede iniciar una dieta sencilla sin grasas.
- No se debe forzar la alimentación.
- Si no ceden los vómitos, es mejor esperar un rato sin ofrecerle líquidos y después volver a probar la tolerancia. Pueden ser útiles las chuches de azúcar al principio, cuando acaba de vomitar y si el niño tiene “cetona”.

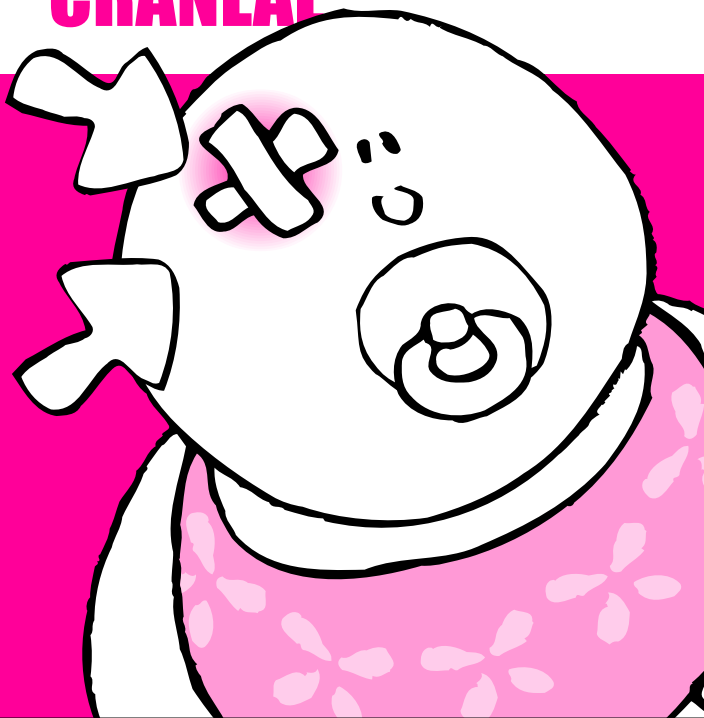
MOTIVOS DE CONSULTA CON EL PEDIATRA

- A pesar de todo sigue vomitando.
- Aumenta la cantidad o la frecuencia de los vómitos.
- Los vómitos persisten más de 12 horas.
- Aparecen signos de deshidratación: orina poco, moja poco los pañales, llora sin lágrimas, pierde peso, tiene la boca seca, está poco activo o irritable.
- Está dormido constantemente o cuesta despertarlo.

**URGENCIAS
PEDIATRÍA**

**TRAUMATISMO
CRANEAL**

- Es necesario observar de cerca al niño durante 24 horas.
- Después de un golpe en la cabeza, es frecuente que el niño presente algún vómito aislado y que tenga sueño, se le puede dejar dormir y al cabo de 2-3 horas despertarlo.
- Si tiene dolor de cabeza, se le puede administrar un analgésico.

MOTIUS DE CONSULTA AMB EL PEDIATRE/A

- Tendencia al sueño o dificultad para despertarlo.
- Visión borrosa o movimientos anormales de los ojos.
- Dificultad para caminar.
- Convulsiones (“ataques”).
- Desorientación.
- Vómitos frecuentes.
- Salida de sangre o líquido claro por la nariz o el oído.
- Dolor de cabeza intenso.
- Desviación de los ojos o de la boca.
- Pérdida de conciencia (“desmayo”).

C S B Consorci Sanitari de Barcelona

IMAS

Hospital del Mar

Hospital del Mar
Passeig Marítim, 25-29
08003 Barcelona
tel 93 000 00 00
www.imasbcn.org

